

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben üv. Kirchnerné felveteli és rendelő irodájában (az Andrássy-széltér és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.

Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölös szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszözlamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt terben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kerjük penteken délig beküldeni.

2. évfolyam.

Vasárnap 1893. évi november 12-én

46. szám.

Nemzeti ajándék Jókai Mórnak.

Ország szerint tudva van, hogy a nemzet koszorús írója, Jókai Mór, ötven éves írói pályájának öröm-ünnepét készül megülni. Ez ünnep országos lesz és nemzeti, és mint egy illatos bokréta lesz oda tűzve a közelgő 1894. esztendő homlokára, mert ez év januárius 6-ika lesz a napja. És mind amaz ünneplésnek, melyet a működő bizottság e napra tervez, ugyszólván édes és értékes magva lesz az a maradandó emlék, melynek érdekében e sorokkal fordulunk Jókai Mór tisztelőihez, mely elnevezés alá méltán foglalható a nemzet színe-java, rang-, rend- és osztálybeli különbség nélkül.

Egy gondolat kapta meg legjobban mind az elméket, a melyek ez ünnep előkészítésében részt vettek, a gondolat: országos ünnepet ülve emléket is adni e napról és benne egyszersmind kettős értelmű jutalmat, az ő saját alkotásai révén.

Megáldott fejére két ágból fenni koszorút: egy ágból, a mely disziti, és egyből, mely védi és óvja. Egy ág az erkölcsi dísz, egy ág az anyagi jutalom s a kettő ölelkezvén a költő homlokán, hirdesse nemzete háláját s az ő dicsőségét egyben.

Állana pedig az emlék összes eddig megírt és ez ünnep lezárásáig

megírandó munkáinak nemzeti diszkiadásából. Az egész Jókai, a mit az ő szelleme ötven év alatt létrehozott, együtt mint impozáns képe egy nagy pályának, szemünk elé állítva ez óriás, e korszakos munkaerő, ez írói hatalmasság, e fenomenális pályafutás, mint a költőnek dicsősége és jutalma.

Maradandó becsü emlék legyen az, a melylyel mi a jubileum napját az irodalom történetébe beiktatjuk. Örök időkre szóló, beszédes mű, a mely a költőről és az ő geniuszát megbeesülő nemzetről több dicsőséget fog hirdetni jövő századoknak, mint bármennyi lelkes üdvözölő beszéd, ékes, virágos, ünnepi tosz. Ugy óhajtanók, hogy ezuttal az összeg, a melyet vármegyék, városok, egyesületek, testületek más alkalomkor jubileumi bankettre és külső czifraságokra fordítanak, hasznos, érdemes emlékek szolgálatára alapul. Ebből a pénzből készüljön el a diszkiadás, a melylyel magunkat ajándékozunk meg és teljen ki az a tiszteletdíj, a melyet a félszázadon keresztül szüntelenül nekünk dolgozó költőnek még mindig a tartozás érzetével átnyújtunk.

Mert a kiadás árának a fele fedezze a kiadás költségét, fele pedig legyen a költőnek a nemzettől veendő tiszteletdíja.

Ezer aláírásra van szükség, hogy e kiadás létrejöhesse; az előfizetési ár 200 frt. és így 100.000 frt. lesz a tiszteletdíj.

Nem kételkedhetünk abban, hogy a mikor Jókai Mór műveiről van szó, lesz az országban ezer ember, testület, hatóság, a ki ezt a nemzeti diszkiadást megszerezve, hozzájárul s költő jubileumának méltó megünnepléséhez.

Erre az aláírásra, erre a szép nagy és hálás eszelekedet-re hívjuk fel Jókai Mór tisztelőinek fényes táborát.

Nem arra szólítunk benneteket, ó magyarok, hogy ajándékot, hogy alamizsnát adjatok annak, a ki a ti szolgálatokban szerzett halhatatlanságot; ezt már megtettétek ti is másokkal, megtették más nemzetek is. Hanem szólítunk arra, szólítjuk a magyar értelmiség virágát arra, hogy ketten egymást fölmagasztaljátok: a költő kezeteiben tévén egy nagy élet nagy munkáját, ti pedig a költő kezébe érette az elismerést.

A ki ifjuságunkat bübajos szavával megaranyozta; a ki lelkiünket táplálta reménytelen időkben; a ki örömünk, a ki gyönyörünk, a ki vigaszunk volt életünk minden szakában; a ki áldásunk volt, megtöltvén a szellem, az erkölcs, a hit, a föl-

Tárca.

A legujabb házassági ok.

Jogászveim verőfényes napjaiból egy csinos, jól táplált arc mosolyog felém, mely mindannyiszor eszembe jut, valahányszor oly emberrel találkozom, kiről tudom, hogy többet mutat, mint a mi.

Lz az arc a Bánlaky Zoltán arcza.

A kávéházban ismerkedtünk meg, a hova mindketten uszonázni jártunk. Szép magas fiu volt, kifogástalan eszárkabátokat viselt és gyönyörűen gondozta a bajuszát. Igaz, hogy ez utóbbi ténykedése naponta elvette délelőttiének legalább egy óráját, a mennyiben bajuszát felkötötte és így várta azt a percet, mikor a férfi ezen legszebb díszé eléri azt a stádiumot, melyben összes ismerősei irigységét felkelti. No de ki fog erre gondolni, mikor egy elegáns fiatal emberre ránéz. A nők bizonyára nem, mert ugy vettük észre, hogy a miniszteri tanácsosok leányai éppoly kedvesen mosolyognak rá, mikor a Koronaherceg utczában utólrhetlen ügyességgel megemeli mindig kifogástalan fényességű czinderjét, valamint a kaszímők reá egészen másképen néznek, a mikor délutánként a nem egészen új, de bizonyos esetekben talán indokolt kérdést intézi hozzájuk: Hogy van kisasszony?

Bánlaky Zoltán egyszóval azon ritka halandók közé tartozott, kik egyaránt tetszenek férfiaknak és

nőknek, kikre minden habozás nélkül rámondják: kedves, elegáns ember.

Érdeklődni kezdtem a családi viszonyai iránt. Atyja felvidéki birtokos volt, kiknek igen nagy erdői voltak, annál kisebb jövedelemmel. A háznál otthon két idősebb leánytestvére is volt, kiknek kedvvert házat kellett vinni. Zoltán hazulól összesen ötven forintot kapott. Ez olyan összeg, melyből egy tanlímentes filozofus pompásan megél, szerény igényű jogászember „kijön”, de egy ugynevezett elegáns fiatalember absolute nem tud vele mit csinálni.

És Zoltánnak egy krajezár adóssága nem volt, a pénzének készpénzzel fizette a kávé még a cigarettát, sőt a hónap végén is akárhányszor öt forintot váltott.

Ez a fiatal ember felkeltette az egész társaság bálmulatát, mert ismertük a viszonyait. Egyes emberek, kik mindig hajlandók a rossz nyelvekre hallgatni, már kezdték azokat a Balzacorabeli hölgyeket említeni, kik bizonyos ellenszolgálatokért nagyon szívesen hajlandók csinos fiatal embereket segíyezni. De ez a gyanu teljesen alaptalannak bizonyult, mert rájöttünk, hogy Zoltán, kire oly kecsesen mosolyognak a miniszteri tanácsosok leányai, egész szerelmét Irmára, a házmaster leányára pazarolja nem is gondolván arra, mily tökélet képvisel az ő életük barna szeme és a szép bajusza. Mások annak a gyanunak adtak kifejezést, hogy talán titokban házárjátékokat játszik nagy szerencsével, de csakhamar rájöttünk, hogy még a „filkót” is rosszul

játszsa s a nasi-vasíró, az akkor nagy kedveltségnek örvendő házárjátékról azt sem tudja: hány és milyen kártyával játszik.

És mégis kell, hogy valami titokzatos alapja legyen a fiatal ember életének. Nemsokára rájöttem a ti ok nyíljára. Valamivel előbb kerültem a kávéházba, mikor reudes asztalunknál még senki sem ült. Kevéssel utámmam bejött Zoltán is. Elkezdtünk eszevgni és nemsokára benne voltunk a családi viszonyok kelő közepében. Elmondta, hogy otthon bizony szűken vannak, de azért ő pompásan megél abból, amit az öreg küld. Ebédre Béres bácsihoz jár a lövész utcai kifőzdébe, ahol 9 frtot fizet egy egész hónapra, vacsorát otthon eszik, parizert, sajtot még néha egy kis sonkát, a reggelinek meg éri szükségét, kártyára és lumpolásra nem kell, így aztán megmarad annyi, hogy mindenütt tisztelességgel felléphet.

Némán hallgattam a rejtély megfejtését s csak mikor rég elhallgatott, odanyújtottam neki jobbotmat s a drámai hősök hangján megindultan így szóltam:

— Derék fiu vagy!

A farsangon ritkábban találkoztunk, csak annyit hallottam, hogy Zoltán ott van minden bálban és erősen udvarol egy műépítész nagyon szép és örült gazdag egyetlen leányának. Amellett eljárt három egyetemi tanár zsuriáira, kiknek a leányait megtánczoltatta, mely körülmény valószínűleg nagy hasznára vált a második alapvizsga letételénél. Mert megjgyzendő, hogy a szép Zoltán nem tartozott

emelkedés, a hazafiság kincseivel a mi szí-
vünk tárait: Gyertek mind, öregek, ifjak,
urak, polgárok, hódoljunk neki mi viszont
aranyozzuk meg élete alkonyatát szerete-
tünk, lelkesedésünk örök ifjúságával.

Áldjuk a gondviselést, hogy nekünk
adta Jókai Mórt, a ki a magyar faj min-
den fényességével, a nagy talentumok min-
den varázsával, nemzete büszkesége, idegen
népek irigységének méltó tárgya; egy fél-
század ragyogványa a magyar irodalomban,
nyelvünk felvirágzásának egyik forrása, a
kinek mesélő ajakán három nemzedék csügg
clandalolva, elbűvölve.

Irodalomtörténetünk csonka az ő neve
nélkül, műveltségünk csonka az ő művei
nélkül; dicsőségünk csonka az ő hira nélkül.

Mely magyar könyves-ház, mely ma-
gyar asztal nem üres az ő összes mun-
kájának e nemzeti díszkiadása, az ő jubi-
leuma e kedves emléke nélkül.

A kinek a házában van már Jókaija,
— ha részben, ha egészben — az siessen
hozzánk, hogy biztosítsa magának az öröm-
ünnepi kiadást.

És nemcsak egyházi főméltóságok, nem-
csak főurak, nemcsak egyesek, kiket a sors
vagy szorgalom a bőség áldásaihoz jutta-
tott, bármely renden legyenek is, hanem ti
városok, közhatalóságok, testületek és vállala-
latok: mind halljátok meg e szózatunkat
és siessetek aláírástokkal lehetővé tenni és
biztosítani e lelkes vállalkozást, juttatván
törvényhatósági, városi, egyesületi, intézeti,
iskolai könyvtáraknak ebből a szép és ne-
mes emlékből egy-egy példányt, hogy min-
denütt legyen fogható jel és szózatos hir-
detője a léleknek, mely mindnyájunkban la-
kozik. Hadd mondják el később is kezökbe
révén a nemzeti díszkiadás egy-egy példá-
nyát, késő ivadékok:

Éppen a lángeszű ifjak közé. Különbön is a nagy
uraknak való elpusztíthatatlan flegmájával rendelkezett,
nem szeretett nagyon senkit, de nem is gyűlölt
senkit és semmit, kivéve a zenét. Ez volt az Achil-
lessarka. Egyaránt félt a filharmoniai hangversenyek-
től és a műépítész zongorázó leányától, a verklislől
és a cizerázó tiroliaiktól . . .

Az élet utjai elválasztottak egymástól, de az
én képzeletemben úgy élt mindig Zoltán, mint egy
elegáns, fess ember, ki azóta karriert csinált. El-
vett egy szép gazdag leányt, miniszteri fogalmazó,
de talán titkár is lett. fiakkeren jár, estélyeket ad,
lakván valamelyik Andrássyuti palotában . . .

A minap a Váci-utczában egy ur megszólít.
Magas barna ember volt, meglehetősen elhanyagolt,
kiszárossági szabású kabátban, karján egy nem fiatal,
de elég csunya nővel.

— Nem ismersz már?

— Becsáss meg, de nem emlékszem —

— Bánlaky Zoltán vagyok.

— Ah valóban. Régen találkoztunk, igazán
nem ismertelek meg.

A közben bemutatott a nőnek, kit én néjének
gondoltam.

— Feljöttünk egy kicsit Budapestre, a nőm
nagyon kíváncsi volt a fővárosba. (Szent isten! ez a
csunya asszony a felesége.)

Azzal vált el, hogy ebéd után a kávéházban
felkeres.

— Legyen szerencsém . . .

Éppen a kapuczinert kezdte szürcsölni, mi-
kor én két óra után beléptem a régi szép emlékek
helyére. Azzal fogadtott:

— Megváltoztunk öregem.

— Meg, feleltem rezignált és reá való tekin-
tettel sajnálkozó hangon, ámbátor meg voltam róla
győződve, hogy én sem lettem azóta karcsubb s az
én toillettem sem főzi le Gromon Dezső kabátjait.

Az a nemzedék tudta a kötelességét
és teljesítette is azok iránt, a kik ered-
ményesen szolgálták a nemzet dicsőségét.

Erre a feladatra hívjuk el a nemzet
fiat, és hogy nem hiába hívjuk: a fényes
eredmény fogja megmutatni.

Budapest, 1893. október 30.

A Jókai-jubileum nagybizottságának elnöksége:

Védnök:

József főherczeg.

Beöthy Zolt, főtitkár.

Eötvös Loránd, elnök.

Diszelnökök:

Vaszary Kolos.

Br. Vay Miklós.

Meghívó.

Versecz és vidéke magyar nyelvter-
jesztő egyesületének választmánya folyó hó
13-án, hétfőn, d. u. 5 órakor, a városháza
tanácsstermében ülést tart, melyre a t. ez.
választmányi tagok ez uton is meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés.
2. Pénztárnoki jelentés.
3. A Jókai-ünnepély előkészítése.
4. Vigalmi bizottsági elnökválasztás.
5. Indítványok.

Kelt Verseczen, 1893. november 11.

Dr. Seemayer Károly, elnök.

Perjéssy Lajos, titkár.

Napi hírek.

Méltóságos Pásztil Vilmos, a fehértemplomi
kir. törvényszék elnöke a helybeli kir. járásbí-
róság megvizsgálására f. hó 8 an, a mult Szerdán
városunkba érkezett és tegnap utazott vissza
székhelyére. — Ezzel kapcsolatban felemlítjük,
hogy tekintve járásbíróágunk egyre növekedő,
s jövőben a sommás eljárás reformja által vár-
ható még nagyobb ügyforgalmát — a bírói és
ügykezelői személyzet szaporítása tervbe véte-
tett s a jövő év elején valószínűsíthető is fog.

Főigazgatói látogatás. Nagys. és főtiszt
Natafalussy Kornél, a nagyváradi tankerü-
let királyi főigazgatója a mult vasárnap délben
két kegyesrendi főgymn. tanár kíséretében Te-

Elkezdünk a multról beszélni. Attól a naptól
kezdve, mikor a piros-pozsgás jogászgyerekek telve
szép reményekkel, de jó gyomorral a hivatalba kell
lépni. — letárgyaltuk az egész jogászéletet. Engem
a kíváncsiság gyötört, szerettem volna bővebbet
hallani a feleségéről. Ráirányítottam a beszédet.

— Te megnősültél?

— Már harmadesztedeje.

— És boldog vagy?

— Nem panaszkodom. Hogy tetszik a fele-
ségem?

E kérdés nem csekély zavarba hozott, mely-
ből úgy rántottam ki magamat, hogy mint azt
csunya nőknél rendszeren tenni szokás részleteket di-
csértem. Elragadónak találtam a haját és a szemét,
és megjegyeztem, hogy igen szép lába van.

Zoltán komolyan hallgatta erőltetett bók-
jaimat.

— Jó emberem voltál mindig, neked megvall-
hatom, hogy a feleségemet én sem tartom Venusnak
Csodálkozva néztem rá, mire ő folytatta:

— Talán azt hiszed, hogy pénzes zsákot vet-
tem el? Tévedsz. Vagy azt gondolod, hogy nagy
protekczióra tettem szert családi összekötéseim
révén? Ez sem áll. A feleségem árva lány, nincs
senkije és semije. Harmincz éves vagyok s mint
törvényszéki jegyző kiülődom Z-n, lévén kilencszáz
forint fizetésem.

Sajnálni kezdtem szegény Zoltánt, kinek szo-
moru sorsában a magam reményeinek is hajótörését
láttam. Végre mégis erőt vettem magamon és meg-
kérdeztem.

— De hát akkor miért vettél el a feleségedet?

Nagyod sóhajtott, de egyszerre csak régi fényük-
ben kezdtek ragyogni szép barna szemei s mintegy
könnyebbülten és diadallal vágott vissza:

Mert nem tud zongorázni.

Brájjer Lajos.

mesvárról városunkba érkezett, a főreáliskola meg-
vizsgálására s a régi jó nevű Milleker vendég-
lőben szállott meg. Az nap délután az épülő új
főreáliskolát tekintette meg, s örömet fejezte ki
a munka ily szép előhaladása felett. Hétfőn, ked-
den és szerdán délelőtt és délután az egyes osztá-
lyokat látogatta meg, minden tanár előadásán több
alkalommal is megjelent, s nagy figyelemmel
hallgatta a tanulók feleleteit, s egyszer sem sza-
lasztotta el az alkalmat őket jó magaviseletre,
kitartó tanulásra s különösen a magyar nyelv
használatára és elsajásításra is buzdítani. Egy-
úttal megszemlélte az egyes szertárakat, szerzett
tazasztalatait a szerdán délután tartott tanári
értekezleten adta elő, a midőn kiemelte, hogy
a tanárok buzgósága folytán ez idén is örven-
detes haladást észlelhetett, abbéli meggyőződését
is kifejezte, hogy a tanári karnak mindinkább
sikerülni fog a helyi nyelvi viszonyokból eredő
nehézségeket is teljesen legyőzni. Elismeréssel
adózott a város aldozatkészsége iránt melyet
különösen az intézet állami átvétele alkalmából
tanusított s reméli, hogy ez aldozatkészségét
a hatralevő hónapokban sem fogja megtagadni,
midőn az intézet fokozatos felszerelése tekinte-
tében rá háromló kötelességek teljesítéséről van
szó, annál inkább, mert kilátás van rá, hogy
az állam már aprilisban, a midőn nálunk
a költségvetés rendszeren törvénynyé válik, vezsi
át a reáliskolát. — Még a mult is-
kolai évben történt, hogy a főigazgatósi látog-
tatások, továbbá az érettségi vizsgálatok alkal-
mával a fehértemplomi magyar állami főgym-
násium igazgatója és egyes tanárai átrándultak
Verseczre, az itteni főreáliskolai viszonyokkal
leendő megismerkedése végett. A folyó évben
úgy fordult az alkalom, hogy a főigazgató Ver-
seczen tette előbb látogatását és innét indult
Fehertemplomra. A mi tanári karunk felhasz-
nálta ez alkalmával a főigazgatói látogatást
követni szokott szünnapot és f. hó 9-én, mikor
a főigazgató tőlünk Fehertemplomra ment, tes-
tületileg kísérte őt át az ottani társtanítézethez
a főgymnáziumhoz. Azon szaktanár urak, kik-
nek parhuzamos kollegái ugyanaz nap előadá-
sokat tartottak ott, meglátogatták ezeket, hogy
kölcsonösen megismerkedjenek kollegáik mód-
szerével, s annak hatékonyságával. A délutáni
órák — megjegyezzük itt, hogy Fehertemplom-
on csak délután fél egyig vannak előadások
— a két szomszédtanári testületet közös ba-
rátságos bankettre gyűjtötték egybe; a paed-
gógiai reggeli tapasztalatok képezték ez alka-
lommal a délutáni barátságos összejövetel kiza-
rólagos themáit. A két tantestületnek — mely-
nek egyike a klasszikus műveltséget, másika a
modern tudományosságot fejleszteni van hiva-
tva — ezen összebarátkozása, úgy reméljük,
újabb lendületet fog adni vidékünk tanügyének.
Mint tapasztaltuk, mindkét tanári testület át
van hatva hivatásának azon fontosságától, hogy
mint hajdanában e két város a hazának fontos
véghelye volt, úgy ők jelenleg a magyar
kulturának, a magyar állam eszmének itt elő-
örsei. Ama magasztos eszme, melyet pár év
előtt a középiskolák országos tanári egyesülete
megpendített vala, hogy a haza egyes vidékein
a tanári karok külön vidéki főkegyesületet al-
kotnának, talán ily módon megtestelülhetne.
midőn ő nagysága főtisztelendő Natafalussy
Kornél főigazgató bölcs és tapintatos atyai
vezérlete nekik alkalmat ad, hogy egymással
megismerkedjenek egymás tanítási módszeren
kölcsonösen okuljanak, a tapasztaltakat saját
hasznukra és tanítványaik előnyére fordítsák a
hazának és nemzetünknek mind nagyobb fel-
virágzására.

Petheő János jubileuma. Tiz esztendeje, mi-
kor Petheő J. elfoglalta a temesvári posta-
igazgatói állást. Nincs az a kulturális intézet,
melynek megalapításában vagy felvirágoztatá-
sában tevékenyen részt ne vett volna. Ott ál-
lott a magyar színügygyámolóit egyet bölcső-
jénél, segített megalakítani a magyar nyelvter-
jesztő-egyesületet, a délvidéki magyar közmívelő
déli egyesületnek ötszáz forintot gyűjtött. Neki
köszönhetjük, hogy van délvidéki Kárpát-egye-
sületünk. Az erdélyrészi magyar közmívelődési
egyesület számára 1000 frtnal többet gyűjtött.
Jubileuma alkalmából szerkesztőségünk nevében
mi is legmelegebben üdvözljük.

Halálozás. Nagy izgalomba ejtette városunk
lakosságát a mult kedden azon hír, hogy Gett-
mann Emil 26 éves gazdag borkereskedőt, ki
előtte való este még vigan jelent meg nyilvános
heiyeken — agyszélhűdés érte. A hirtelen hal-
lál után, mint rendszeren, elkezdett sutogni a nép,
hogy ez esetben nem természetes halál forog
fenn. A rokonság egyik része saját felelősségére

bonczolást kívánt, az meg is történt s a bonczoló orvosok szerdán délben bevégezvén munkájukat, azt állapították meg, hogy a halál oka koponyarepedés, illetőleg az agyra beszívargó vér nyomása volt. Ez a hír, úgylátszik, csak később jutott a hatóság fülébe, mert d. u. négy órára, a mikorra a temetés hirdetve volt, nagy közönség gyűlt a halottas házhoz. Egyszerre híre futott, hogy a hatóság nem engedi meg a halott eltemetését. A nagy közönség körében sok verzió keringet, tájékoztatlanul ácsorgott, sokan eltávoztak. Már teljesen besötétedett s még akkor sem tudta a publikum, mi lesz hát? — Végre teljesen sötétben, ugyan megtörtént a temetés, s nagy feltűnést is keltett. Másnap a „Werschetzer Gebirgsbote“ német kollegánk csütörtöki száma után tudomást vett az esetről Dr. Perjéssy Mihály kir. ügyész is, ki a pénteki déli vonattal azonnal városunkba érkezett s az ügyet alapos vizsgálat tárgyává tette. A vizsgálat, mely e sorok írásának idejében még folyamatban van, azt látszik bizonyítani, hogy a szerencsétlen fiatal ember ki hetfőn többek társaságában az erdőszélen volt este visszajövet az úgynevezett „Nordpol“ sziklalépcsőnél kétszer lebukott s akkor ütötte meg fejét, de mindamellett a társasággal hazajött, sőt Hóschl rokonánál még józúden meg is vacsorált, sőt a vendéglőben is megjelent. A kiszolgáló pinczester este éjjel a ház egy félreeső helyén találta fel, s bevitte, de le sem vetkeztette s reggel, midőn ura nehéz állapotát látta, futott orvosok után, kik már csak a beállott halált konstatálhattak. Lapunk zártakor veszünk azon hírt, hogy a halálesetnél büntény esete kivan zárva, hogy a szerencsétlen fiatal ember valóban a sziklalépcsőnél esett el, de a koponyarepedés után a rosszullett a vér lassú leszűremelődése után csak lassacskán következett be. A vizsgálatot különben holnap még folytatni fogja a fehértemplomi kir. törvényszék kiküldötte.

A főigazgató verseczi látogatása alkalmából felemlítjük, hogy a nagyváradi tankerületi főigazgatósághoz 11 középiskola tartozik, még pedig 6 fő- és egy algymnasium és 4 főreáliskola. Ezezen középiskolákba a jelen iskolai év elején 3530 tanuló iratkozott be még pedig a gymnasiumokba 2497 és a négy főreáliskolába 1033. A rendes és helyettes tanárok száma 173. Az egyes iskolák látogatottsága a következő a Gymnasiumok: Arad 386, Belényes 362, Fehértemplom 285, Lugos 231, Nagy-Szalonta 121, Nagyvárad 537, Temesvár 575. A tanulók száma ezen intézetekben 111-gyel szaporodott. A növekedés legnagyobb Temesvárott, Lugoson és Belényesen. A négy főreáliskolában van Aradon 218, (apadás 13); — Nagyváradon 230 (növekedés 12); — Temesvárott 338 (növekedés 13). Versecz 248 (szaporodás 14) a fentiekben szerint a négy főreáliskola között népesség tekintetében Versecz a második helyen áll.

A verseczi műkedvelők társulata régi jó hírnevű rendes évi álarcos bálját február elsején fogja megtartatni.

Német műza. A Duba-féle német színház, mely jelenleg a Zéck-féle színházban játszik, a múlt héten egy kicsit rá sütött az őszi gyenge napsugár, a mennyiben Hartmann Ottónak, a vendégszereplő szász udvari színésznek neve egy valamivel több publikumot vonzott a színházba. — A mi, közel 13.000 német anyanyelvű magyar polgárságunk nem valami nagyon pártolja a német műzát.

Farsang. A múlt évben alakult izrael. jótékony nőegylet 1894. január hóban elite-táncmulatságot rendez, melyre már megtétek az előmunkálatok, úgy hogy azt minden bizonyára jó siker fogja koronázni.

Utószemle. Magyar királyi honvédségünknel az utószemle i. hó 28-án fog megtartatni a verseczi magy. kir. 7-ik honvédszázad ezred hadkiegészítő parancsnokságánál, melyről az érdekeltek ez uton is értesítettek.

A verseczi bortermelők dalárdája folyó hó 25-én tartja meg táncmulatsággal összekötött s ez idén negyedik hangversenyét, mely iránt sz. egyet tagjai körében nagy érdeklődés mutatkozik.

Elgázolta a vonat. A múlt csütörtökre viradóra a Versecz és Jassenova közt fekvő 433-ik számú őrháznál a Fehértemplom felől érkező tehervonat a vasúti őrt elgázolta, s a szegény ember pár óra múlva meghalt seibeiben. A szerencsétlenség oka a koromsötét esős éjben a szegény őrnek saját vigyázatlansága volt.

Revolvers és szerelmes péklegény. Velcsán Antal verseczi péklegény halálosan szerette Harich Mária leányzó, ki azonban az utóbbi időben a kiflik és pereczek hő szívű

mestere iránt kezdett valamelyes hidegséggel viseltetni. A szerelem vad demona revolvért adott az elhagyott szerető kezébe. — „Ha az enyém már nem akarsz lenni, másé se légy“ . . . s városkertünkben a múlt vasárnap éjjel rálőtt a hűtelen kedvesre, kit azonban a golyó nem talált. A szomszédos „Weinrebe“-ben éppen táncmulatság volt. Híre szaladt a dolognak, lett nagy izgalom s az ügyeletes rendőr actu letartóztatta a bős péket, s átadta a királyi járásbírósnak.

Vasúti bélyegjegyek. Egy igen fontos és érdekes újításról tesz említést budapesti tudósítánk a vasúti személyszállítás terén, mely hivatva van Magyarországnak a vasúti szállítás reformja terén elfoglalt kiváló pozíciókat még jobban emelni. Az új eredeti és igen praktikusnak látszó eszme Lukács Béla kereskedelmi miniszteré. Lényege az, hogy az eddigi utazási jegyek helyett vasúti bélyegjegyek hozatnak be, melyek teljesen fölöslegessé teszik, hogy az utas a pénztáraknál tolongjon vagy várjon, míg jegyet válthat. Minden trafikban árusítási foglalkozásokat, melyekre az utazni szándékozó maga írja rá az elindulási és végállomás nevét s aztán ugyancsak a trafikban vásárol annyi vasúti bélyegjegyet, a mely megfelel az utvonall hosszának. Az úrlapok fél krajczárjával lesznek kaphatók, a bélyegjegyek pedig 25—75 krajczárosok és 1—5 frtosok. Ha valaki például Verseczről Budapestre akar gyorsvonaton utazni a II. oszt., a 14. zónának megfelelően egy 5 és egy 2 frtos bélyegjegyet ragaszt az úrlapra s beírja a végállomást. S ezzel a lappal felszerelve bármely pillanatban minden lebélyegzés vagy a pénztárnál való időzés nélkül, beszalhat a vasúti kocsi. Az ellenőrzés nagyon egyszerű: a vasúti bélyegjegyek közepén át vannak lyukasztva s az ellenőr, miután meggyőződött róla egy pillantással, hogy a kellő értékű bélyegjegyek van az úrlapon. A bélyegjegyek egyik felét leszakítja, míg az utas másik felével a végállomással kiszáll. Ily módon a vasúti igazgatóság is könnyű áttekintést szerezhet a visszazármatottat jegyekről. Az újítás már a jövő január 1-én életbe lép s vasúti körökben bizton hiszik, hogy be fog valni.

Előfizetési felhívás „Kalászok“ című az iskolai és tanítói életből vett rajzokat tartalmazó műre. Bánfi János karánsebesi polgári isk. igazgató, a jeles ifjusági író a következő felhívást küldte be szerkesztőségünkhöz: A kik a „Néptanítók Lapja“-ban és egyebütt megjelent iskolai életképeimet olvasták, azok e művem tartalmával is tisztában lehetnek. A kik nem olvasták, azoknak szolgáljon szives tudomásul, hogy e „Kalászok“-at jobbra azoknak a biztatására tarlóztam össze, a kik iskolai életképeimet olvastak. A kik pedig biztatóim voltak, azoknak e helyen izenem meg, hogy ezen összetarlózott „Kalászok“ közé egy pár tarlóvirágot is tűztem. Talán szivesen veszik ezt is tőlem. Szeretném, ha vigasztalást, buzdítást, lelkesedést merithetnének kartársaim művemből, a mire éppen most, az anyagi gondokkal való küzdelem nehéz napjaiban, nagy szükségünk van. Szeretném, ha az iskolát, a tanítói hivatást az eszménység meleg és élettel sugaraitól beragyogva állíthatnám olvasóim lelki szeme elé. Szeretném, ha az, a ki könyvemet elolvassa, azzal a vallomással tenné azt le, hogy ha nehéz és göröngyös is a pályánk, mégis nemes, szép és magasztos a mi hivatásunk, és hogy tanítóknak lenni érdemes. És végül szeretném, ha arról, a miről tudományos rendszerű nevelés-és oktatásnak nem szollanak, a közvetlen tapasztalatból, a köznapi életbölcseletről kiinduló mesterkéletlen rajzaim nyujtanának tájékozást az azt keresőknek. Ez a könyvem programja. A kiadás ezen módját pedig azért választottam, mivel a tanítók filléreiből származó haszonnak egy részét a tanítók gyermekeinek óhajtanám visszaadni olyformán, hogy azt a „Tanítók Házának“ juttatnám. Könyvem előfizetési ára bérmentes küldéssel füzve 1 forint 20 kr. diszesen kotve 2 frt. Bolti ára magasabb lesz. Az előfizetési ivatek legkésőbb ujévig visszakérem. Az előfizetési pénzek legcélszerűbben postautalványon küldhetők be.

Úti kalauz az Al-Dunán. Pancsován jóra való kézi könyv jelent meg azok számára, kik az Al-Dunán járnak, a mi most a közlekedés könyvnyűsége mellett az ottani természeti szépségeknél, a Vaskapu nagy munkalatainak vonzása mellett mindennapi dolog. A 218 oldalt elfoglaló könyv czime: A Dunán le Zimonytól Turn-Szeverinig és Orsovától a Herkulesfürdőig. Irta Gecser Béla tanár. Nem mint tudományos kutatások eredménye kíván szol-

gálatot tenni, hanem, mint egyszerű kalauz, melynek egyedüli célja az Al-Duna minden egyes pontjait föltárni az olvasónak és utazónak, hogy az élvezet, melyet hazánk déli része kelt a lélekben, minél teljesebbé legyen; de egyuttal érdeklődést is kíván kelteni az Al-Duna iránt, mely szépségeiben ritkítja párját s mely megérdemli, hogy a külföldnek elé tegyék a természet kedvelői. Minden egyes helynek megadja történeti ismertetését, felvilágosít jelenlegi állapotáról s általában az egész hosszu uton figyelemzteni az utazót, mint tekintsen meg s mely irányba fordítsa érdeklődését. Ara 1 frt 50 kr s megrendelhető szerzőnél Pancsován. A leírás Zimonytól kezdődik s a Herkules-fürdőnél végződik.

Jótékonycélu államsorsjáték. Mint az előző években ez idén is nagy jótékonycélu államsorsjáték tartatik. — Ezen sorsjáték hozta nyereményébe következő jótékonycélu intézmények vesznek részt. A magyar neuzeti színház nyugdíjintézete, a magyar gazdasszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegék segélyegyesülete, a budapesti gyermekbarát-egylet, a m. kir. vazyonatlan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária-Valéria“ árvaház, a szatmármegye, nagy-károlyi nőipariskola, a magyar képzőművészek nyugdíjalapja, a Zágrábban létesítendő Horvát-Szlavon országos javítóház stb. A játékterv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 60,000 frt, az összes nyeremények 160,000 frtra ragnak. Sorsjegyek a 2 frt, kaphatók minden lotto-, sós- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytözsdeben. A húzás december hó 28-án történik.

Irodalom.

Az erki pap, egy magyar Ábrahám a Sancta Clara élete, okos emberek számára írta Arnóthi. Tetemesen bővített második kiadás. Megjelent Egerben Blay István könyv-árusnál Ara 1 frt. Blaskovics András, a múlt század végén és e század elején (1749—1825) élt erki plébánusról szól a könyv, a kit tősgyökeres eredetisége, sok jó ötlete, találékonysága, népies egyházi beszédei híressé tették a maga idejében az erki egyházmegyében. A róla szóló adomák (melyek közt sok van, a mit eléggé ismerünk) és apószagok föllevenítője: Arnóthi, régebbi írónk álneve, a ki inkább tudományos és komoly irodalommal szokott foglalkozni. Pár év előtt jelent meg az erki papról szóló könyv először most pedig megbővítve, újolag. A könyvben tréfák, elmés ötletek, szójáték sűrűn váltakoznak, Blaskovics András viselt dolgának, életének keretébe foglalva, egész quodlibet. Drasztikus dolog is akad közte épen úgy mint a bécsi egykori népszerű egyházi szónokáró, Ábrahám a Sancta Clara-ról fennmaradt írott emlékekben. Az erki pap úgy a társaséletben, mint az egyházi szónoklat terén, méltan mérkőzik vele, ha nem különb nála. — A könyvből különben alkalmilag tárczák közül egy személyvényt. Valószínű hogy nem mind az erki pap mondta és tette, a mi itt össze van gyűjtve, de ez a könyv mulatságos oldalának nem árt.

Megjelent a „Jó Egészség“ naptára a magyar nép számára az országos közegészségi egyesület kiadásában az 1894. évre. Ez a rendkívül izéles népkalendárium változatos, mulattató tartalmával és szép kiállításával máris meghódította a magyar népet és évről-évre több példányban terjed el és szorítja ki az egyéb kalendáriumokat. A legújabb harmadik évfolyamban is törül metszett eredeti cikkekkel kedveskednek legjobb írónk a népek, kerülve mindenütt a tudakosságot. „Orse néni meséje“ (Vilmától), „A jó atyafiak“ (Thóth Bélától), „A tanyák világában“ (Sebők Zsigmondtól), „Egy gyerek, semmi gyerek“ (Hákosy Viktoról) mindannyi elbeszélésbe burkolt jó tanács a népek s az orvosok is, kik közül Csatóry Lajost, Csapodi Istványt, Rákósy Bélát, Szendély Aladárt és Szontagh Tamást említtük meg, könnyen érthető módon tanítják a népet az egészség megővésére. Különösen hasznos része a naptárnak „a munkások betegségeiről“ szóló cikk, melyben minden foglalkozásnak és mesterségnek megvannak írva az egészségi szabályai, még pedig betűrendbe szedve, hogy kiki megtalálja a magáét. Végül egy utmutató szegény betegek számára, kik ismeretlenek Budapesten, a szokásos vásári mutató stb. S a komoly alaphangot sikerült élecek derítik föl szép rajzokkal ékítve. Izeltől egyet: — Itt az orvosság, ebből adjon minden két órában a feleségnek. De el ne felejtse, hogy hűvös helyen kell tartani, mert megromlik. — Igenis doktor ur, mond a paraszt. — Azzal haza megy és leviszi a pincébe — a beteg asszonyt. — A naptár ára 30 kr., de a ki 2—10 példányt rendel az példányonként 27 krajczárért, 11—50 példányig 25 kréért, 50 példányon felül 22 kréért kapja példányonként bérmentes küldéssel az egyesülettől. Melegen ajánljuk a naptárt különösen néptanítóknak, jegyzőknek és mindenkinek, a ki a nép javát szívén viseli. A pénz előlegesen az országos közegészségi egyesület pénztármokához, Budapest Eszterházy-utca 5. sz. alá küldendők.

Csarnok.

Ott áll a pad . . .

Ott áll a fa s a pad mellette,
Hol először meglátalak.
Nem volt oly rég . . .
Csak pár éve . . .
És azóta évről évre
Szébbnek, szép alak látlak.

Nagyon ritkán, csak úgy, néha
Hogyha egyszer arra járok . . .
Keresem a régi helyet,
Azt a régi, nagy szerelmet . . .
Susogó szél sárgult level . . .
Az, a mit most ott találok.

Azt, a kit s a mit keresek,
Tudom, többé nem találok.
Azt, a ki egykor tán szeretett . . .
Sirba szállt szép reményimet . . .
Ott, azon a régi helyen,
Többé soha fel nem lelem. P . . . u . E . . . l.

Hirdetmény.

A védtörvény végrehajtására vonatkozó utasítás értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy az 1894 évi ujonczallításra kötelezetteknek összeírása végetti jelentkezések 1893 évi november hó folyamán megteendők.

Miért is a törvényszabta büntetésre való figyelmeztetés mellett felhivatnak valamennyien az 1873., 1872. és 1871. években született hadkötelesek úgy az itthelyt tartozkodó s fenti korban álló idegenek is, hogy az 1893 évi no-

vember hó folyamán az itteni városi tanács katonai ügyosztályánál összeírás végett okvetlenül jelentkezzenek.

Együttal megjegyeztetik, hogy a védtörvényben említett kedvezmények valamelyike iránti netáni igények érvényesítésére vonatkozó, kellően felszerelt kérvények 1894. évi január és február havakban a városi tanácsnál benyújtan-dók; és végre hogy az illetőségi sorozó járason kívül leendő állíttatás megengedése iránti kérvények az összeírás végetti jelentkezések alkal-mával nyújthatók be.

Verseczen, 1893. évi október hó 23-án.

Seemayer, polgármester.

Hirdetmény.

Ö császári és apostoli királyi felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a

XVII. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két tizedrészben, a magyar gazd-asszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegek segélyző-egyesülete, a budapesti gyermekbarát egyeslet, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria“ árvaház, a szatmármegyei nagykárolyi nőpariskola, a magyar képzőművészek nyugdíjalapja, a Zágrábban létesítendő Horvát-Szlavon országos javítóház egyenkint egy tizedrészben fog részesítettü.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 160.000 forintra rúgnak és pedig:

1 főnyeremény	60.000 frt.	2 nyeremény egyenkint	2.000 frt.
1 „	15.000 frt.	4 „	1.000 frt.
1 „	10.000 frt.	20 „	500 frt.
1 nyeremény	5.000 frt.	50 „	100 frt.
1 „	4.000 frt.	200 „	50 frt.
1 „	3.000 frt.	3000 „	10 frt.

az összes nyeremények kézpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapest (Pest fővámház félémelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lotto-, só- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél. Budapesten, 1893. augusztus hó 1-én.

M. kir. lotto-igazgatóság.

Női szövözetek galériák számára s teljes öltönyök. Társadalom Elismerések a Mintákat bármely vidékre bérmentesen küldünk.

Mintákat

Elismerten legjobb és legdivatosabb **Őszi és téli szövözetek.**

Különlegességek: viz- és viharálló daróc, vadászposztó, palmerstone télikabátoknak való női posztók, női öltözék-kellékek, nemkülönbben minden nemű czél-nak megfelelő posztók, jó, tartós és színtartó minőségben szétküldetnek gyári áron s bármily csekély mennyiségben magánosok részére is.

cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjúárú gyár és raktár **Schwarz Moricz, Zwittau (Brünn)**

3-10 mtr. öltönytözet, teljes öltözetnek való	frt. 3.50 től frt. 24.—ig
2-10 mtr. télikabátoknak való	„ 4.50 „ „ 20.— „
2 — mtr. felsőkabátözet, teljesen elég egy felsőkabátra	„ 4.— „ „ 15.— „
2 80 mtr. Mentsikoffszövet, teljesen elég egy Mentsikoff-kabátra	„ 5.— „ „ 20.— „
1-80 mtr. teljes daróc-kabátoknak	„ 3.50 „ „ 9.— „
3-25 mtr. fekete posztó szalonruhának	„ 7.50 „ „ 25.— „
1-17 mtr. nadrágra való	„ 2.25 „ „ 11.— „
10/4 méteres nagy kendők 2 frttól a legfinomabb Himalaya-kendőig, utazó- és szán-pokróczok, plaid-ek.	

Mintakönyvek

osupán szabóeseterek számára. Uj vevők kaphatnak 50 krnak előleges bekal-dése mellett, mely összeg az első meg-rendelésnél visszatérítettik.

Szétküldés postai utánvétellel vagy előleges pénzbeutalvánnyal. Nemteljes árúért a vétel-árt visszatérítjük.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb sajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bálí meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, mely az Andrássy-sétatár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, re-gényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.